

PRENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie 660 Mk., z dostawą do domu 760 Mk., z przesyłką w Polsce 700 Mk., w państwach niemieckich 1000 Mk. Za zmianę adresu dopłaca się 80 Mk.

Cena 30 Mk.
numer 30 Mk.

Konto czekowe P. K. O. 140.561.

Reklamacje otwarte wotrze od opłaty pocztowej.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz milimetry. Zwykłe 50 Mk., „Nadesłane“ 80 Mk., „Nemotografia“ 80 Mk., na pierwszej kolumnie 200 Mk. Przedruk 150 Mk. Po krótko i komandy 150 Mk. Droższe ogłoszenia za każdy wyraz 20 Mk.

Piski na kolumnach tekstowych po cenie 150 Mk.

Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50 procent drożej.

Ogłoszenia zagran. o 100% drożej. „Kurjer Lwowski“ wychodzi z datą dnia następnego.

Redakcja przy ulicy Osolińskich 1. 15. Administracja przy ulicy Chorążczyzay 1. 26. — Redakcja przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biuro Administracji otwarte codziennie od godz. 6 rano do 7 wieczór. — Adres dla telegr.: „Kurjer“, Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19

W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień“, ul. Wilek 19., oraz Adm. „Gazety Lud.“ ul. Świętokrzyska 17

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego“.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Piłsudski ma rację.

POWODY PRZESILENIA I DROGA WYJŚCIA.

(Od naszego korespondenta warszawskiego.)

Warszawa, 14. czerwca.

Państwo polskie, jakkolwiek istnieje dopiero czwarty rok, posiada już pokaźny repertuar przesileń rządowych. Osiem gabinetów w tak krótkim czasie, to objaw chorobliwy, wykazujący jaskrawo niedojrzałość naszego parlamentaryzmu, brak zdecydowanej linii politycznej i nieudolność najwyższej reprezentacji narodowej... Sejmu. Ale nie tyle niepokojącą jest ta wielka liczba przesileń, ile ich charakter, a zwłaszcza okoliczności, które je wywołały. W uporządkowanych państwach demokratycznych przesilenia gabinetowe są z reguły wynikiem votum nieufności, wyrażonego rządowi przez parlament; w Polsce tymczasem wszystkie gabinety, z wyjątkiem rządu Moraczewskiego, który nie doczekał się Sejmu, upadły, jakkolwiek w chwili swego ustąpienia liczyć mogły na większość w Sejmie. U nas przyczyną upadku dotychczasowych gabinetów było nie wystąpienie wyraznie Sejmu przeciw polityce rządu, lecz bezsilność, w jaką one popadały, nie mając za sobą zwartej większości Izby, zmuszone więc stwarzać dla każdej potrzeby państwowej ad hoc chwilową większość i grać na loterii, w której los państwa zależał od grymasu kilku, a niekiedy i jednego szarwena. Tak padł rząd Pałerewskiego, Skulskiego, oba gabinety Witosa i Ponikowskiego.

Przyzwyczajaliśmy się do tego stopnia do zamierania gabinetów po kilkumiesięcznej wegetacji i ściąganiu się z niedoleźnym, niezdolnym do żadnego wyniku Sejmom, że wiadomość pierwsza o dymisji drugiego gabinetu Ponikowskiego przyjęta została powszechnie jako rzecz zupełnie naturalna. Dopiero później część stronnictw, stojących od długiego czasu w otwartej walce z Naczelnikiem Państwa, wyzyskując niektóre niezupełnie wyjaśnione momenty procesu przesileniowego, uderzyły na alarm, głosząc, że Piłsudski samowolnie rozpuścił rząd, ciesząc się zaufaniem większości społeczeństwa i jego reprezentantów. Twierdzenia te są oczywistym nonsensem.

Godziny gabinetu Ponikowskiego były policzone od chwili, gdy pierwsze głosowanie nad monopolem ujawniło równość głosów za i przeciw projektowi rządowemu, gdy więc polityka rządowa straciła wszelkie oparcie, uzależniona w zupełności od tego, czy ten lub ów poseł raczy się zjawić w Sejmie, zaśnie w czasie głosowania w ogrodzie sejmowym, rozmarzony słońcem wiosennym lub uczuje nagle nieodporną potrzebę wyjścia z sali obrad w chwili, gdy w niej waga się losy państwa. Rząd Ponikowskiego z mozołem przedostał się przez Scyllę monopoli, lecz potłuc się mógł lada chwilę na Charybdzie następnego głosowania Sejmu.

I w takich warunkach rząd miałby stanąć z wyraźnym programem wobec zbliżającej się właśnie konferencji w Hadze, miałby zdobyć się na zdecydowaną postawę wobec niepokojących ruchów w bolszewji, gdzie agonia Lenina wytwarza niebezpieczną sytuację i podobać tysiącnym trudnościom w polityce wewnętrznej.

Rząd polski objął władzę nad G. Śląskiem.

Wręczenie dokumentów oddania. Notyfikacja granic. Wojska koalicyjne opuszczają G. Śląsk dn. 17. bm.

Opole. (PAT.) 15. bm. o godz. 10 odbyła się historyczna chwila oddania części polskiej Górnego Śląska. Posiedzenie zagał gen. Lerond. Polską stronę zastępował dr. Zygmunt Seyda. Niemiecką stronę dr. Eckhardt. Poczem wręczono obu stronom dokumenty oddania. Bezpośrednio potem nastąpiła notyfikacja granic oraz odczytanie wręczonych odnośnych dokumentów.

Z chwilą tą przeszła na Polskę władza suwerenna nad G. Śląskiem.

Dnia 17. bm. rozpocznie się ewakuacja w pierwszej strefie.

Bezpośrednio po posiedzeniu nastąpiło podpisanie przez pełnomocnika polskiego układu polsko-niem. w przedmiocie oddania niem. własności państw. polskiej części G. Śląska oraz w przedmiocie zdania i likwidacji zarządu po objęciu obszaru przez Polskę, jakoteż układu polsko-niemieckiego w przedmiocie państwowej własności górniczej i hutniczej polskiej części G. Śląska. Ze strony niemieckiej podpisali układ dr. Eckhardt i dyrektor policji dr. Swenda.

Dnia 17. bm. nastąpi podpisanie ustalonych już co do treści układu w aktach i archiwach, a w przyszłym tygodniu podpisanie układu o uregulowanie spraw, wynikających z podziału polskiego górnictwa przez nową granicę polsko-niemiecką, układu amnestyjnego oraz układu o podziale gwarectwa w Tarnowskiej Górze.

AKT WZIĘCIA W POSIADANIE G. ŚLĄSKA.

Katowice. (AW.) 16. bm. miano ogłosić postanowienia, dotyczące przejęcia obszarów górnośląskich przez Niemcy i Polskę. Postanowienia te, zawarte w dwóch artykułach, obejmują: przejmowanie budynków, materiałów, aktów, archiwów, administracji etc. Poszczególne punkty dotyczą oddania w ręce polskie okręgów, opuszczonych przez wojska, komisji międzysojuszniczej, spraw organizacji, policji etc.

DEFINITYWNE ROZGRANICZENIE DNIA 13-go LIPCA.

Katowice. (PAT.) Nowa granica między Polską a Niemcami przez teren Śląska przeprowadzona będzie po ostatecznym objęciu G. Śląska, tj. dopiero 13. lipca br. Do tego czasu utrzymana będzie dotychczasowa granica polsko-śląska, wobec czego przepisy paszportowe obowiązująć będą aż do zupełnego zniesienia tej granicy.

PRZYSPIESZONE TEMPO OBEJMOWANIA TERYTORJUM.

Warszawa. (AW.) „Gaz. Warsz.“ donosi, że wbrew dotychczasowym informacjom obejmowanie G. Śląska zostanie przyspieszone, tak iż w sobotę i najdalej w niedzielę rano rozpocznie się likwidacja i obejmowanie placówek przez władze polskie. Równocześnie z tem wytyczona będzie nowa granica cenna na przestrzeni nowej granicy niemiecko-polskiej.

ROZSZERZENIE KONSTYTUCJI NA G. ŚLĄSK.

Warszawa. (PAT.) Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu zgodnie z referatem p. Buzka przyjęto w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy o rozszerzeniu na ziemię górnośląskie województwa śląskiego konstytucji Rzeczypospolitej

SABOTAŻ URZĘDNIKÓW NIEMIECKICH.

Katowice. (AW.) Na kolei i w innych urzędach wyżsi urzędnicy niemieccy planowo utrudniają pracę urzędnikom polskim. Stwierdzono, że władze niemieckie wydały do urzędników tajny rozkaz, uwalniający ich o obowiązku zaznawiania urzędników (polskich) z biegiem pracy w urzędach.

NIEMCY ZABIORA ZE SOBĄ WIEŹNIÓW POLITYCZNYCH.

Katowice. (AW.) Więźniowie polityczni, którzy przebywają na G. Śląsku, zostaną umieszczeni w więzieniach niemieckich.

Konferencja wojewodów ziem wschodn. i półn.

Konieczność ubezpieczenia wschodniej granicy. Podział terytorjum na województwa.

Warszawa. (PAT.) Dnia 13. bm. odbyła się w ministerstwie spraw. wewn. pod przew. m. Kamieńskiego konferencja wojewodów północno-wschodnich województw z udziałem delegata rządu w Wilnie, poświęcona sprawom ochrony granic wschodnich. Przedpołudniowe obrady poświęcone były sprawom podziału terytorjalnego państwa, wynikłym z przyłączenia do Polski Ziemi Wileńskiej. Na posiedzeniu popołudniowym byli obecni min. pocz. i telegrafów Stesłowicz, wicemin. sprawiedliwości Rymowicz, wicemin. Mikulecki. Obrady miały na celu omówienie sprawy ochrony

granicy wschodniej, która to sprawa jest obecnie na porządku obrad Rady Ministrów i pozostaje w związku z wnoszoną obecnie ustawą o strażnicy granicznej. Po wyczerpujących debatach zaznaczono konieczności jak najszybszego rozbudowania połączeń telefonicznych i telegraficznych na pograniczu, wzmocnienia przez min. spraw wojskowych wojskowej obsady granicy, celem należytego zabezpieczenia ludności oraz umożliwienia natychmiastowej kontraktacji w razie wypadków zbrojnych band na nasze terytorjum.

Rząd upadł, obalany niezdrową atmosferą Sejmu konstytucyjnego, Naczelnik Państwa zaś odegrał jedynie rolę palca, pod którego dotknięciem rozsypała się w proch zbudowana struktura gabinetu.

Teraz jednak stała się rzecz nowa. Podczas, gdy ogół spodziewał się, że po kilkutygodniowym przesileniu (w Polsce przesilenia nigdy nie trwają krócej) stronnictwa, zmęczone walką, zgodzą się znów na rząd bezbarwny, obliczony na krótkotrwały żywot, lawirujący między rafami interesów partyjnych — Naczelnik Państwa, jako najwyższy urzędnik, postanowił nie dopuścić do zbrodniczego podkopywania aurytetu rządu przez ponowne stworzenie bezsilnego i bezdusznego manekina i wystąpił z inicjatywą zasadniczego wyjaśnienia postanowień konstytucyjnych, odnoszących się do mianowania gabinetu, spodziewając się w ten sposób, w drodze autorytetycznej interpretacji znaleźć możliwość sanacji i zmiany dotychczasowych, niezdrowych metod, stosowanych przez Sejm przy poprzednich przesileniach.

Akcja podjęta przez Pilsudskiego, ujawniła chaotyczne stosunki, panujące w naszym parlamentarystyce. Osiem gabinetów przesunęło się przed Sejmem w przeciągu niespełna czteroletniego bytu państwowego Polski, każde przesilenie trwało całe tygodnie ze szkodą dla najwyższych interesów państwa, wypełnione dyskusjami bez końca, aż tu przy tworzeniu dziewiątego gabinetu najwyższa suwerenna reprezentacja narodu, zapytana o podstawowe momenty procedury tworzenia rządu, nie może się zdobyć na prostą odpowiedź. Radzi napróżno konwent seniorów, nieprawny uzurpator miana oficjalnego reprezentanta woli sejmowej, radzi komisja konstytucyjna, radzi wyłoniona przez nią subkomisja — wszystko dotąd bez rezultatu. Sejm dogorywający z niemocy starczej nie umie zdefiniować nawet pojęcia... Sejmu.

Ostatnią deską ratunku ma być piątkowe posiedzenie plenarne. Zagadka, której nie potrafili w kilkumiesięcznych obradach rozwiązać przewodniczący Sejmu, rozstrzygnięta zostanie przypadkowym układem głosów. Oto smutny, niestety prawdziwy obraz stosunków sejmowych, który motywuje aż nadto słuszność stanowiska Naczelnika Państwa, pragnącego wydobyć nawę państwową z głębin dotychczasowej ślepej polityki przypadków i stworzyć rząd, posiadający wysoki aurytet i silne oparcie. Czy się to uda, rzecz wątpliwa wobec zupełnej nieudolności Sejmu.

Aurytet należyty posiadać może zresztą tylko rząd parlamentarny, oparty o znaczną większość Izby poselskiej — takiego gabinetu stworzyć dziś niepodobna. Gabinet koalicyjny jest też obecnie nieaktualny. Mamy więc wrócić znów do rządu pozaparlamentarnego, skrepowanego łaską mafii i mafijskich politycznych, słabego i lawirującego ustawicznie między prawicą i lewicą? W tym wypadku przesilenie było całkiem zbędne.

Pozostaje jedno wyjście z zawilej sytuacji dzisiejszej. Powołać należy rząd bezpartyjny, który stałby u steru nawy państwowej do czasu wyborów, i zapewnić mu gwarancję poparcia większości sejmowej dla szeregu spraw nie cierpiących zwłoki. Rząd taki nie będzie miał co prawda wielkiego rozpędu i dalekiego lotu, w każdym jednak razie, choć konieczności państwowe będą miały zapewnić dostateczne poparcie Sejmu.

Jeśli tego nie uczynimy, przesilenie zakończy się fiaskiem i błamaniem — w pierwszym rzędzie Sejmu i nieudolnych jego kierowników.

Dr. T. L.

Francja w trudnej defenzywie.

ODSZKODOWANIA I POŻYCZKA MIĘDZY-NARODOWA.

Dziwne są losy sprawy odszkodowań. Konferencja pokojowa mówiła o zwrocie przez Niemcy wszystkich kosztów wojny aliancom, w końcu ograniczono się do odszkodowań za straty i pensje wojenne. Rada Najwyższa w Boulogne oznaczyła sumę ogólną na 259 miliardów marek złotych. Konferencja paryska w styczniu 1921 r. zniżyła ją do 226 miliardów płatnych w ciągu 42 lat, do czego wliczano i taksę 12% od eksportu. W

Londonie w maju 1921 zniżono dług niemiecki na 132 miliardów, płatnych w ciągu lat 62! Obecnie to zdaje się za wiele komitetowi bankierów, który dąży do wyzwolenia Niemiec z więzów długów wojennych, choćby ze szkodą wierzycieli i nie uzyskując żadnych gwarancji. Odpowiedź umiarkowana Niemiec na notę komisji odszkodowań z powodu terminu spłaty 31. maja 1922 zrodziła pewien krótkotrwały optymizm. Opozycja w Niemczech podniosła głowę, żądając rewizji traktatu wersalskiego i zniesienia warunków, od których zależy moratorium dla Niemiec. Sprawa się komplikuje. Francja ustąpiłaby może, gdyby skreślono w zamian za to jej długi wobec Anglii i Ameryki. Tu Anglia się cofa mówiąc, że uczyni to, gdy Waszyngton da przykład. Waszyngton wypowiada się ostro natomiast przeciw skreśleniu długów. Zatem, sytuacja bez wyjścia.

Komisja odszkodowań zaczyna z wolna przetrząsać komitet bankierów, propagujący pożyczkę międzynarodową. Uważa on całą sprawę za czysto handlową, mając na oku tylko przyszłych subskryptorów i narzucając swe projekty wszystkim, tam łatwiej, że kasa świata od nich zależy. Mają oni przede wszystkim interes na względzie, byłoby jednak niebezpieczeństwem, gdyby pozwoliło im rozstrzygać sprawę polityczną.

Wprawdzie komisja odszkodowań postanowiła, że prawomocną jest tylko wola ekspertów finansowych, ale sama komisja znajduje się pod wielkim wpływem komitetu bankierów i Francja spotyka się w jej łonie z silnym frontem innych państw, żądających redukcji długów i rewizji traktatu.

Wojna grecko-turecka trwa.

Gdy w marcu br. trzy mocarstwa nakreśliły w Paryżu szkic pokoju między Grecją a Turcją, wyobrażały sobie pewnie, że od razu pokój dobroczynny i ład zapanują w Azji Mniejszej. Konstantynopol i Angora przyjęły wprawdzie projekt w zasadzie, stawiając równoczesne żądanie niemożliwe, Grecja nie dała żadnej odpowiedzi, no i wobec różnicy zdań między Anglią, Francją i Włochami sprawa upadła.

Wojna trwa. Obie armje dopuszczają się niesłychanych okrucieństw na zajętych terytoriach, gdzie panuje głód, gdyż odcięty od świata kraj ma tylko do Moskwy wolną drogę, a stamtąd, prócz broni, nie otrzyma nic zgoła. Obie strony walczące są zmęczone, i Turcja i Grecja, która pograża się w ruinie finansowej. Tylko nienawiść rośnie Turków do chrześcijan tubylców, których uważają za przyczynę nieszczęść, i Greków do muzułmanów, których radziby wytepić. Stąd okrucieństwa, które poruszyły nawet Amerykę.

Ameryka jest zwykle cicha na sprawy Azji Mniejszej, zapewne przez wzgląd na bliskość źródeł naftowych. I tym razem wysłała misję dla zbadania winy i zbrodni popełnionych. Podobnie i rząd angielski zapewnił, że zajmie się tą sprawą, ale znana jest obojętność Lloyda George'a, który sławi na „kazaniach” Genę, która „zaczęła panowanie prawa i rozumu nad przemocą”, ale tylko w teorii. Dotąd nie zanosi się na uspokojenie Bliźniego Wschodu.

Zasługi i intrygi.

KS. BISKUP BANDURSKI WE WILNIE.

Wilno. (Tel. wł.) (W.) Ksiądz biskup Bandurski został odznaczony krzyżem „Wirtuti Militari” za udział w walkach Legionów Polskich i za przebywanie w okopach linii bojowej mimo swego wieku i dostojności. Jest to jeszcze jedno dobrze zasłużone odznaczenie tego wielkiego patrioty i świątelnego kapłana.

Prasę obiegła wiadomość, że T. K. R. b. Litwy środkowej wyznaczyła ks. biskupowi Bandurskiemu za trudy i zasługi, położone około utrzymania Wileńszczyzny przy Polsce, co prawda niezbyt wielki folwarczek (osadę żołnierską). Tymczasem, jak się dowiaduje, biskup dotychczas nie otrzymał nawet świstka papieru. Jakaś ciemna intryga w komitecie czy referacie osad żołnierskich sprawę tamuje, wymyślając różne „formalności”. Gdy trzeba było jechać na linię bojową i pod kulami odwiedzać i krzepić deprawowanego przez

nie zawsze obce czynniki, nie było trudności „formalnych” dla tego wiekowego dygnitarza Kościoła, a teraz jacyś pomocniczeki od biurka, bawią się w formalności. (Intryga Moskala Konarzewskiego.)

Trochę wesołości w smutnych czasach.

P. MICHAŁSKI O NIEZBEDNOŚCI P. MICHAŁSKIEGO.

W warszawskim „Kurjerze informacyjnym”, inspirowanym i podtrzymywanym przez p. Michałskiego, czytamy w nrze z 15. bm. na miejscu naczelnem:

„Z najpoważniejszych sfer giełdowych komunikują „Kurjerowi”, że giełda na pogłoski o możliwości usunięcia dr. Michałskiego z ministerjum skarbu reaguje zniżką marki polskiej, czyli zwyżką zdrowych walut obcych (tylko chora marka niemiecka spada). Do tej pory giełda **przecież** nie bierze w rachubę poważnie możliwości ustąpienia dr. Michałskiego. Gdyby jednak dr. Michałski miał naprawdę ustąpić, na giełdzie przyjdzie do katastrofalnego spadku naszej waluty i naszych walorów”.

Nie będziemy dalecy od prawdy, dając wyraz przypuszczeniu, że te „najpoważniejsze sfery” to nikt inny tylko sam p. Michałski.

Zdałoby się nieco więcej zreczności.

EPOKOWE ODKRYCIE.

„Słowo radomskie” obtrzymiemi „czcicielami” zapowiada cykl artykułów „O polski rozum polityczny” reklamując go w sposób równie głęboki jak przenikliwy: „Autor poniższego artykułu, który podamy w trzech ciągach porusza najdonioślejszą sprawę Polski współczesnej. Jeżeli nie zdobędziemy się na rozum polityczny, to jego antyteza może nam zgotować poprostu zgubę. Artykuł powyższy jest tem cenniejszy, że konkretnie wskazuje na czem polegałoby w Polsce rozum polityczny”. Wynika stąd, że artykuł byłby cenny, choćby nawet nie określił, czem jest rozum polityczny.

Przegląd światowy.

UKŁAD CZESKO-SOWJECKI.

Wedle urzędowego komunikatu „Narłomdie-la” podpisana 5. bm. w Pradze tymczasowa umowa między Rosją, a Czechami opiewa: Zgodnie z umową wysyłają oba państwa wzajemnie przedstawicielstwo dyplomatyczne, co jednak **nie przesądza uznania Rosji de iure przez Czechy**. Każdy z rządów zobowiązuje się do zerwania stosunków oficjalnych z organizacjami, któreby miały na celu zwalczanie kontrahenta oraz zobowiązuje się do nieprowadzenia agitacji wrogiej w stosunku do kontrahenta. Rząd czeski wyraża chęć dążenia do odbudowy Rosji, rząd zaś rosyjski gwarantuje obywatelom czeskim prawną ochronę własności oraz osobista. Wymówienie umowy z 6 miesięcznym terminem. (PAT.).

PROJEKT KONSTYTUCJI WOLNEGO PAŃSTWA IRLANDZKIEGO

podaje na wstępie, że każda poprawka do tej konstytucji i każda ustawa sprzeczna z układem angielsko-irlandzkim są nieważne. Wolne państwo stanowi równouprawnioną część narodów, tworzących brytyjski Commonwealth. Językiem narodowym (?) i urzędowym jest język irlandzki. Mężczyźni i kobiety korzystają z równych praw. Zagwarantowane są: wolność sumienia, wolność słowa i prawo stowarzyszenia się. Parlament składa się z dwóch izb. Członkowie Izby wyższej wyznaczeni są w połowie przez premiera, w drugiej zaś połowie przez Izbę niższą. Ustawy wchodzi w życie jedynie po uprzednim wyrażeniu zgody króla. Wolne państwo nie ma obowiązku brania udziału w jakiegokolwiek wojnie bez zgody parlamentu. Wyjątek stanowi jedynie wypadek zaatakowania commonwealthu. Koronę reprezentuje generalny gubernator.

Sejm nie znalazł wyjścia z zamętu.

P. zesłała formuła podkomisji konstytucyjnej. — Nowy twór en'decki „Komisja Główna“.

Warszawa. (PAT.). Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu przystąpiono do sprawozdania komisji konstytucyjnej w sprawie interpretacji uchwały Sejmu z 20. lutego 1919.

P. Rosset w imieniu większości.

Sejm odpowiedzieć ma na trzy pytania:

1) do kogo należy inicjatywa tworzenia rządu, 2) jak praktycznie rozumieć owe porozumienie ze Sejmem,

3) co należy uczynić jeżeli to porozumienie nie dojdzie do skutku. Rezultatem dyskusji w komisji konstytucyjnej jest wniosek NZL., KM. i KPK., do którego przychyliły się stronnictwa prawicowe, które domagają się uznania suwerenności Sejmu i roli marszałka.

Wniosek ten brzmi:

Wyrazy „Naczelnik Państwa powołuje” i wyrazy „na podstawie porozumienia z Sejmem” interpretuje Sejm w ten sposób, że inicjatywa w wyznaczeniu premiera należy z reguły do Naczelnika Państwa i że w braku propozycji Naczelnika Państwa lub zgody ze strony konwentu seniorów na osobę proponowanego kandydata, konwent seniorów desygnuje premiera większością reprezentowanych głosów. Co do sposobu porozumiewania się ze Sejmem, to ogólnie uznano, że wytaczanie sprawy tworzenia rządu na forum sejmowe jest niedopuszczalne, a większość komisji wyraziła zapatrywanie, że porozumiewanie się z Naczelnikiem Państwa co do mianowania należy powierzyć konwentowi seniorów.

Nie można sprawy formowania rządu oddać bezwzględnie w ręce Naczelnika Państwa. Mowca kończy oświadczeniem, że dyskusja dzisiejsza powinna wyrazić jasno wolę Sejmu, która jednak nie powinna być zawarta w zamachu stanu i niszczeniu Rzpltej.

WNIOSK MNIJSZOŚCI

Sprawozdawca p. Rataj, referent wniosku P. S. L., Wyzwolenia, PPS. i częściowo NPR. Mała konstytucja postanowiła suwerenność Sejmu, ale pojęcie suwerenności jest niejasne. Nie pora teraz dopiero określać pojęcia suwerenności, ale trzeba przyjąć dwie zasady: 1) że nawet Sejm suwerenny nie może iść przeciwko własnej uchwale lub ustawie dopóki jej nie zmieni, 2) że suwerennym jest tylko Sejm, a nie jego część i to Sejm w chwili głosowania.

We wniosku większości widzi mowca nie interpretację uchwały, ale nowelę i wytyka, że wniosek ten czyni z konwentu seniorów ciało oficjalne uchwalające i decydujące i przeciwstawia temu, iż konwent seniorów jest instytucją nie oficjalną. We wniosku P. S. L. widzi p. Rataj ścisłą interpretację uchwały z 20. lutego 1919, nie zmniejszającą w niczym władzy Sejmu i nie powiększającą władzy Naczelnika Państwa. Stosunek pozostaje ten sam, idzie tylko o jego uprządkowanie, a nie o jego zmianę.

N. P. R. PROPONUJE POROZUMIENIE.

P. Chądzyński oświadcza, że stanowisko N. P. R. jest zbliżone do stanowiska trzech stronnictw lewicy, ale różni się w kwestii decyzji. Klub mowcy stoi na stanowisku, że decyzja w sprawie mianowania rządu musi nastąpić przez porozumienie, więc nie chce dawać decyzji przedstawicielowi władzy wykonawczej i tak samo nie chce przy pomocy ustawy ustalać zasady, żeby rząd powołany przez Sejm mógł stać w zasadniczej sprzeczności z Naczelnikiem Państwa.

MOWA P. WITOSA.

P. Witos oświadcza, że klub jego nie zgodziłby się nigdy na sankcjonowanie konwentu

seniorów i ubolewa nad sytuacją, wytworzona przez przesilenie. Dyskusja polityczna przeprowadzona w Sejmie nie zakończyła się ani uchwałą dodatnią, ani ujemną, lecz tylko mniej lub więcej jasnymi oświadczeniami stronnictw. Otóż pytanie, czy na tej podstawie należy wywoływać przesilenie. Mowca jest zdania, że w polityce panuje wciąż brak programu i przewodniej myśli. Stronictwo mowcy jest na wskroś pokojowe, lecz nie może zamykać oczu na to, że bandy bolszewików bezkarnie przekraczają granicę państwa, co działa demoralizująco na zagranicę i na naszych obywateli z kresów. Mowca krytykuje następnie gospodarkę państwową w zakresie skarbowości, kolej i spraw wojskowych i dochodzi do wniosku, że szerokie masy ludowe nie mają zaufania do naszej gospodarki.

POPRAWKA P. FEDEROWICZA.

Wicemarszałek Moraczewski oświadcza, że wpłynął wniosek p. Federowicza, zmieniający we wniosku większości komisji ostatnie zdanie w tym duchu: W braku propozycji Naczelnika Państwa lub zgody Sejmu względnie organu przez Sejm ustawowo ustanowionego, Sejm względnie ten organ desygnuje większością głosów premiera.

P. Głabiński oświadcza w imieniu swego stronnictwa, że jest za tem, aby sprawę załatwić bezwarunkowo dzisiaj i godzi się na ewentualną zmianę słów, byleby utrzymana została suwerenność Sejmu.

P. Barlicki oświadcza, że wniosek większości znosi całą małą konstytucję, bo przekreśla porozumienie między Naczelnikiem Państwa a konwentem.

P. Woźnicki jest za tem, żeby nie tylko inicjatywa, ale i decyzja w sprawie powoływania rządu przysługiwała Naczelnikowi Państwa.

WNIOSK ENDECKI O ZMIANĘ REGULAMINU.

P. Federowicz uzasadniał poprawkę swoją do wniosku klubów prawicy, poczem marszałek oznajmił, że ZLN. wniosł o zmianę regulaminu, mianowicie o wstawienie artykułu 53 następującej treści: Dla ustalenia stanowiska większości w Sejmie w stosunku do propozycji desygnowania osoby kandydata na prezesa Rady ministrów, tworzy się osobną komisję główną pod przewodnictwem marszałka, do której wszystkie kluby liczące przynajmniej 5 członków delegują po jednym przedstawicielu, większe zaś po jednym na pełnych 12 członków. W komisji tej głosowanie odbywa się w ten sposób, że przedstawiciele każdego klubu oddają tyle głosów, ilu członków liczy klub przez nich reprezentowany.

Po dyskusji przystąpiono do głosowania.

Wniosek mniejszości odrzucono 200 głosami przeciw 167.

Wniosek p. Moraczewskiego, aby poprawkę p. Federowicza wraz z poprawką do niej proponowaną przez ZLN., odesłać do komisji, upadł. Za wnioskiem głosowało 178 posłów, przeciwko 187. Poprawkę p. Federowicza wraz z poprawką ZLN. przyjęto 186 głosami przeciw 178. Głosowanie nad całym wnioskiem komisji wraz z poprawkami powyższymi odbyło się imiennie. Wniosek przyjęto 188 głosami przeciw 179. Wniosek o zmianę regulaminu celem utworzenia komisji głównej odesłano do komisji regulaminowej, która ma się nim zająć jutro rano. Do komisji tej odesłano także wniosek p. Diamanda w sprawie wyboru tej komisji głównej.

Następne posiedzenie dziś o godz. 12.

Na porządku dziennym sprawozdanie komisji regulaminowej o zmianie art. 53 regulaminu.

RZĄD WŁOSKI NIC O TEM NIE WIE.

Rzym. (PAT.). Radio. Dzienniki donoszą, że rząd włoski nie posiada żadnych wiadomości, jakoby sowjety odmówiły ratyfikacji układu włosko-rosyjskiego, zawartego w Genui.

O RESTYTUCJĘ PRASY LITEWSKIEJ.

Wilno. (Tel. wł.) (W.) Z kół litewskich wpłynęły 4 zgłoszenia nowych pism, 2 dzienników w języku polskim i litewskim i 2 tygodników; jest usiłowane przywrócić do życia zawieszoną przez Sąd okręgowy prasy litewskiej pod nowymi tytułami.

NIEMCY ORGANIZUJĄ PRYWATNY PLEBISCYT PRZECIW CZECHOM.

Katowice. (AW.) „Morgenpost“ donosi, że w tej części Górnego Śląska, która ma przyspaść Czechosłowacji, Niemcy organizują prywatny plebiscyt, spodziewając się osiągnąć około 90 proc. głosów na swoją korzyść.

GWALTY „SCHUPO“ GDAŃSKIEJ.

Gdańsk. (PAT.) Na onegdajszym posiedzeniu sejmu gdańskiego omawiano tylko sprawę pobicia posła socjalistycznego Leua przez żołnierzy policji ochronnej. Przedstawiciele socjalistów, komunistów, socjalistów niezawisłych i Polaków złożyli krótkie deklaracje, potępiające zachowanie się policji ochronnej i żądające ukarania winnych. Socjalista niezawisły Mau oświadczył, że jeżeli senat nie zapobiegnie podobnym nadużyciom, wówczas robotnicy albo sami się uzbroją celem obrony, albo też zwrócą się do Polski i Ligi Narodów z prośbą o przysłanie do Gdańska wojska polskiego, któreby broniło ludności Gdańska od policji gdańskiej. — (Dodać wypada, że „Schupo“ jest organizacją półwojskową, pełną „ducha r. 1914“. — Red.)

UKŁAD WOJSKOWY MIĘDZY JUGOSŁAWJĄ A RUMUNJĄ.

Ellwese. (PAT.). Radio. Wychodząca w Belgradzie „Prawda“ zapowiada mające się odbyć rokowania między Jugosławią a Rumunją celem zawarcia konwencji militarnej na lat 20.

BULGARSCY KOMITADZI RUSZAJĄ SIĘ!

Bukareszt. (PAT.) Ze względu na coraz częściej powtarzające się w ostatnich czasach fakty przekraczania przez uzbrojone bandy bułgarskie granic Rumunii, Grecji i Serbii, rządy grecki i serbski skłoniły rząd rumuński do wspólnego wystosowania protestu do rządu bułgarskiego. — Wczoraj złożył rumuński minister spraw zagranicznych na ręce posła bułgarskiego w Bukareszcie odpowiednią notę protestującą.

ROKOWANIA ROSYJSKO-ANGIELSKIE W SPRAWIE ZWROTU WŁASNOŚCI PRYWATNEJ.

Haga. (PAT.). Telegr. Comp. Ważnym wypadkiem w dziejach konferencji haskiej jest konferencja między delegatami rosyjskimi a angielskimi w sprawie zwrotu własności prywatnej. Rosja miała zaproponować Lloydowi George'owi, że jest gotowa zwrócić 90 proc. skonfiskowanej własności prywatnej. Dla zbadania stanu przedsiębiorstw przemysłowych, które Rosja zamierza zwrócić, miałyby być powołana komisja, któraby przeprowadziła badania na miejscu.

ANGLJA NIE ZMIENIŁA POLITYKI W INDJACH

Leafield. (PAT.). Radio. Podsekretarz dla spraw Indji, Winterton, oświadczył w Izbie gmin, że Indie przeszły w całej rozciągłości kryzys ekonomiczny. Winterton zaznaczył, że od czasu aresztowania Gandhy'ego kraj się stopniowo uspokaja. W końcu nadmienił podsekretarz, że mimo zmian na naczelnym stanowiskach Indian Office, polityka angielska wobec Indji pozostała niezmienną.

SOWNARKOM OBALA UKŁAD ROSYJSKO-WŁOSKI!

Ellwese. (PAT.) Rada komisarzy ludowych w Moskwie odmówiła ratyfikacji układu handlowego, zawartego przez Krassina i Cziczerina z

Włochami, ponieważ układ ten nie daje Rosji dostatecznych uprawnień politycznych. — (Jest to bardzo znamienny fakt protestu przeciw polityce zaprzędawania Rosji „socialistycznej“ mamonizmowi europejskiemu. — Red.)

Gwałty litewskie i krwawe walki w pasie neutralnym.

Wilno, 14. VI (Tel. wł.) (W.) Przed kilkunastu dniami oddziały litewskich „Szaulisów“ i żołnierzy regularnej armii w sile około 200 ludzi zajęły polskie miasteczko Szyrwinty, leżące w pasie neutralnym i wprowadziły rządy litewskie. Mianowicie rozpoczęli od wydawania przepustek i legitymacji z napisem: „Letuwas Respublika — Vaidyba Szwinty“, tj. „Republika litewska, gmina Szyrwinty“. Tekst również po litewsku. Podobny wypadek zaszedł w drugim polskim miasteczku w pasie neutralnym w Gedrojciach.

„Szaulisi“ nekali ludność rewizjami nocnymi, łapownictwem, więzieniem, rozbrajali milicję pasa neutralnego, rabowali i kradli.

W ubiegłą niedzielę odbył się wiec ludności Szyrwint i okolic, protestujący przeciw pogwałceniu neutralności pasa neutralnego.

Lecz to nie odniosło żadnego skutku.

Wobec tego ludność pasa neutr. doprowadzona do ostateczności, chwyciła za broń.

Z 12. na 13. czerwca w nocy oddział milicji ludowej pasa neutralnego napadnięty przez oddział litewski i wezwany do rozbrojenia się, postawił opór. Przyszło do krwawej walki. Mimo przeważających sił litewskich, milicja pasa neutr. wyparła Litwinów z m. Szyrwinty i przegnała poza strefę neutralną.

Oddział litewski cofnął się na linję placówek wojsk litewskich, które zaczęły milicję pasa neutralnego ostrzeliwać z karabinów maszynowych. Po stronie milicji pasa jest 2 ciężko rannych, 1 mieszkaniec zabity. Po stronie litewskiej jest zabitych 4 żołnierzy z armii regularnej i 2 szaulisów (partyzantów litewskich).

Wiadomości telegraficzne.

Złot drużyn harcerek. Wczoraj przybył do obozu harcerskiego na Bielaniach b. prenjor Ponikowski, min. Kamińska, Chodźko i Darowski oraz gen. Jacyna, jako przedstawiciel Naczelnika Państwa. Po przyjęciu raportów przez p. Pomikowskiego od komendanta złotu i po przegłoszeniu drużyn wygłosił przemówienie powitalne członek wydziału wykomawczego komitetu złotu mż. Rychter. Dzisiaj odbędą się zawody sportowe w Agricoli. Na złot przybyło dotychczas 2.200 harcerek i 700 harcerek z różnych stron Polski. (PAT.).

Lenina pragną przewieźć do Niemiec. Berlin. Telegr. Comp. Trzej lekarze niemieccy oświadczają, że stan zdrowia Lenina wymaga bezwarunkowo spokoju. Żądają oni, by Lenin opuścił Moskwę przynajmniej na ówczesny rok. Rozważane jest przewiezienie Lenina do jednego z sanatoriów w Niemczech.

Przed „nocą św. Bartłomieja“ w Niemczech. Wiedeń. „Mittagsztg.“ w doniesieniu z Berlina cytuje artykuł „Freiheit“ pt. „Przed nocą św. Bartłomieja“, w którym „Freiheit“ występuje z twierdzeniem, że Niemcy znajdują się bezpośrednio przed zamachem, tym razem starannie przygotowywanym. Policja wojskowa, jak twierdzi dziennik, wystąpić ma tym razem z całą bezwzględnością przeciw stronnictwom lewicowym. Także „Rote Fahne“ występuje z podobn. rewelacjami. (PAT.).

W Władystoku panuje nadal chaos wobec istnienia jednocześnie dwóch rządów. Japończycy przychyliłi się na stronę rządu reakcyjnego Merkułowa. (PAT.).

W chwilę pożegnania komitetów ameryk.

Młodzież akademicka trzech wszechnic zagnała wczoraj odjeżdżający Am. Wydz. Ratunkowy (A. R. A.), reprezentowany przez p. Gwynna i p. Rumerskirch i „Pomoc Studentom Europy“ repr. przez p. Earla. Uroczystość odbyła się w sali recepcyjnej Rektoratu uniw. przy udziale trzech rektorów i grona profesorskiego.

W ciężkich dla narodu chwilach przybył do Polski Amerykański Wydział Ratunkowy. Społeczeństwo wyrażające swe młode siły w kierunku utrwalenia niezależnego bytu państwowego nie mogło poddać obowiązkowi utrzymania młodzieży akademickiej.

Dokonała tego szlachetna inicjatywa amerykańskich komitetów. Z dziwną sprawnością, mimo trudnych warunków lokalnych, często niechęci, akcja humanitarna rosła, upływcześnie została formy, obejmujące ogół młodzieży akademickiej we Lwowie.

Technicznym wyrazem akcji ratunkowej Komitetu Amerykańskiego były kuchnie akademickie, prowiantowane prawie po dzień dzisiejszy i zapatrujące w żywność kilkanaście setek akademików.

Nieco później, niż A. R. A. przybywa do Polski „Pomoc koleżeńska“ i zaczyna swą działalność tu w mieście. Zakłada magazyn odzieżowy, przeprowadza remont w Domu akademickim i kuchni

technicznej, stwarza schronisko studentek przy ul. Karpińskiego pełne swobody i szczęścia. Trwałą zastęgą Pomocy Koleżeńskiej pozostanie współpraca w rekonstrukcji budynku przy ul. Piłjarów 35, który z dnia na dzień rośnie w nowy dom akademicki, w znacznej mierze dzięki pomocy misji. Przytem Pomoc Koleżeńska potrafiła od razu i bez prób nawiązać bezpośredni kontakt z młodzieżą i utrzymać go na stopie zaufania, nie zlekceważyła tego znacznego „wartu“ jakim jest współpraca, zamiast pracy nad kimś.

Oto silne skróty humanitarnej działalności obydwu komitetów. — Za pomoc bezinteresowną i odozanie doń narodu polskiego cześć Ameryce i jej obywatelom opuszczającym granice Polski.

Na uroczystość pożegnania złożyły się przemówienie przewodn. Akad. Centrali samopomocowej p. Adamka w imieniu młodzieży trzech szkół akademickich, który w pełnych głębokiej wdzięczności słowach żegnał pionierów miłości ogólnoludzkiej, dalej przemówienie prezesa Centr. Komitetu Pomocy dr. Hamerskiego i rektora Uniwersytetu Kasprowicza. Prosto i serca odpowiedziele na przemówienia p. Earle, dyr. oddziału Pomocy koleż. i p. Gwynn, szef ameryk. Wydziału Ratunkowego.

Uroczystość zakończono wirczeniem odręśów i kwiatów. — Oto adresy:

Zebrań Rady Akademickiej Centrali Samopomocowej, jako reprezentacji Gospodarczej lwowskiej młodzieży akad. wyraża Misji Wszechświatowej Federacji Studentów Chrześcijan z racji zwinienia czynności oddziału lwowskiego serdeczne podziękowanie za wytrwałą, bezinteresowną, a owocną pomoc, udzieloną polskiemu akademikowi. Udzielona nam pomoc ugruntowała wśród nas uczucie wтары w solidarność ludzi dobrych i uczciwych.

Zebrań Rady Akademickiej Centrali Samopomocowej, jako reprezentacji gospodarczej lwowskiej młodzieży akademickiej, wyraża Amerykańskiemu Wydziałowi Ratunkowemu z racji zwinienia agend we Lwowie i Polsce, szczerze i najserdeczniejsze podziękowanie i wdzięczność. Osobom, które w pracy dla nas poniosły najwięcej trudności w pierwszym rzędzie p. Herbertowi Hooverowi i szefowi lwowskiego oddziału p. Gwynnowi składamy szczerze, serdeczne podziękowanie.

Z sali odczytowej.

I. WIECZÓR POEZJI BULGARSKIEJ.

Prelekcja p. Dory Gabe-Panewy na temat „Odrodzenie Bułgarii i pierwszy jej poeta, Christo Botew, pozostawił u słuchaczy niezwykle miłe, serdeczne wrażenie. Prelegentka, żona profesora literatury polskiej na uniwersytecie sofijskim, sama wybitna propagatorka i tłumaczka dzieł literatury polskiej, która niedawno wydała obszerną antologię poezji polskiej, jest pięknym i ujmującym typem ideowej działaczki i propagatorki wartości duchowych swego narodu.

W prelekcji, w której — po krótkim rysie historii bułgarskiej — zajęła się osobą Botewa, rewolucjonisty, poety i dziennikarza, najwybitniejszą indywidualnością duchową wyzwajającej się

Bułgarii, który licząc lat 27 padł ofiarą walki o wolność — i charakterystyka jego twórczości — kojarzył się subtelny intelektualizm z głębokim, prosto a pięknie wyrażającym się odczuciem, które otwiera i zdobywa serca.

Miłe i podniosłe wznosiło się wrażenie z odczytu, stanowiącego pierwszą część cyklu, którego dalsze odczyty niewątpliwie ściągą znaczną ilość słuchaczy.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Adolfa bisk.; or. św. Myrofona m. Jutr. rz. kat. A. 2 po św.; or. kat. N. 2 po S. T. Chr. Wszechświat 3-17, zachod. 7-31.

Repertuar Teatru Wielkiego.

Początek przedstawień o g. 7-30 wiecz.

W sobotę pop. o g. 3-30 „Pan Goldhab“ — wieczór „Peer Gynt“ (gościnny występ K. Adwentowicza).

W niedzielę o 3-30 rep. „Wielki wieczór baletu“ — w wieczór „Kobea bez skóry“ (gościnny występ Ordon-Sosnowskiej).

W poniedziałek „Peer Gynt“, poemat dram. Ibsena, (gościnny występ K. Adwentowicza).

We wtorek „Zmarłe oczy“, po raz ostatni.

Mały teatr miejski (ul. Gródecka 2 b).

W sobotę „Dablica“, dramat (gościnny występ Ordon-Sosnowskiej).

W niedzielę „Ojciec“, występ K. Adwentowicza.

W poniedziałek teatr zamknięty z powodu rekonstrukcji światła elektrycznego.

We wtorek „W małym domku“ (występ Ordon-Sosnowskiej).

Repertuar Teatru Nowości.

W sobotę „Dama w granostajach“.

W niedzielę „Stanowy jesienno“.

W poniedziałek „Rozwódka“.

We wtorek „Ludek“.

Repertuar Teatru Lwowskiej.

1) „Przed egzekucją“, sketch w 1 odsłonięciu z teatru Grand (m. ol.) 2) Dz. al koncertowy. 3) Arzewosola farsa w 1 akcie z francuskiego „Patentowane różki“.

Teatr Lwowski „Złoty“ ulica Ossolińska 1. 10.

Od 1. czerwca: Część koncertowa. „Wyrotowały“ operetka.

We Lwowie.

— Ratujmy Polaków na Rusi! Stan posiadania polskiego na Rusi w r. 1918 wynosił 2 miliony polskiej ludności, 3 miliony ha ziemi, około 2.000 zakładów przemysłowych, a wartość materialnego dobytku narodowego, według oszacowania z r. 1914, dochodziła do kilku miliardów rubli w złocie. Bolszewizm zdruzgotał ten dobytek polski. Mimo to z górną miłą Polaków pozostało na stanowisku w imię świętej idei. Dzisiaj oni są skazani na nieuniknioną zagładę, jeśli rychła i wydatna pomoc ich nie uratuje.

Rząd nasz wysyła pociąg Czerwonego Krzyża z transportem żywności i odzieży. Jednakowoż pomoc ta nie zdoła poddać ogniomowi klęski. Odwrócić katastrofę może tylko wyteżony wysiłek całego społeczeństwa. Gotówkę, odzież, artykuły żywnościowe, nieulegające zepsuciu należy nadsyłać do „Związku pracującej inteligencji polskiej z Rusi“ we Lwowie, przy ul. Bielowskiego 6. parter, od 5-7.

† Władysław Ścibor Ryłski, pułkownik W. P., komendant korpusu kadetów w Modlinie, przedtem profesor gimnazjalny w Brzeżanach, zmarł w 40 roku życia dnia 12. bm. w Warszawie. Zmarły łączył gorącość uczucia z obowiązkowością w służbie narodowej i społecznej tak w czasie naszej niewoli, jak i w dobie obecnej. Oddany całą duszą młodzieży, po latach służby w polu, powrócił do pracy zawodowej. Przyjęty duchem dawnego żołnierza-Polaka z tem większym zapałem oddał się wychowaniu nowego zastępu przyszłych oficerów polskich. Pozyskał miłość tych, z którymi pracował i tych, dla których pracował, ujmując sobie wszystkich prawością i czystością charakteru, idealizmem nieprzełamany życiowymi przejściami i szczeropolskim humorem. Pogrzeb p. Ryłskiego odbędzie się w poniedziałek 19. bm. we Lwowie.

— Rola nauczycieli w odbudowie Polski. Na ten temat przemówił onegdaj p. Mikołaj Budzanowski przed zebraniem w sali szkolnej nauczycielstwem, uczęszczającym we Lwowie na kursy wydziałowe. Władze szkolne uznają doniosłość tematu, wygłaszanego przez gorącego zwolennika stworzenia wielkiego przemysłu przy pomocy budowy dróg wodnych, przyszły prelegentowi z pomocą, oddając mu do użytku salę,

oraz stu słuchaczy. Prelegent przedstawił im plany budowy projektowanych przez rząd kanałów dla żeglugi i uspiawienia rzek, oraz zaznaczył obecnych z nieprzebranymi skarbami przyrodzonymi ziem polskich, jak: węgiel kamienny, żelazo, miedź, cyna i ołów, następnie z zasobami kamieni budowlanych, jak: granity, dolomity, porfiry, marmury i wapienie, oraz z bardzo obfitymi kopalniami ropy i wosku ziemnego, z żupami solnymi i źródłami solanki, z zasobami kainitu, drzewostanem, ogniotrwałymi glinkami, a w końcu z zasobami energii wodnej, dotąd niewyżytkanej. Podkreślił prelegent w zajmującym swym temacie znaczną rolę nauczycielstwa w odbudowie zniszczonych wojną ziem polskich, a to przez szerzenie idei budowy dróg wodnych wszelkiego rodzaju. Wykład ilustrowany był mapami i rysunkami. Słuchacze dziękowali prelegentowi hucznymi oklaskami za pożytkownie spędzone chwile.

— **W świetle błyskawic.** Niezwykła wrzawa zapelniała wczoraj późnym wieczorem ulicę miasta. Bez zapowiedzi niemal runęły z ciemnych chmur masy wody deszczowej, splukały brudne chodniki i kamienice, przemoczyły przechodniów. Wartkiem tempem gruchnęły grzmoty, a za nimi łomot piorunów. Chodniki błysnęły wkrótce zwierciadłem wody, potok rwał i niósł na mętnej fali, kapelusze, buki, pewne części garderoby damskiej porzuconej w ucieczce, a nawet jakieś „niczyje” dziecko. W bramach ciemnych i „nabitych” zmoczoną publicznością odkrywali niektórzy klasyczne kształty swoich małżonek.

Ulewa trwała kilka godzin. Ostatki sączą się i brzękają po rynkach.

— **Wypłata odszkodowań wojennych,** która to kwestja niedawno poruszyła pewien komitet, przedstawia się następująco: Orzeczenia komisji szacunkowych, które skończyły swoje czynności 15. kwietnia 1922 miały na celu tylko sporządzenie rejestracji szkód wojennych, nie zaś wypłaty. Ustawa odnośna nieprzewidywała jakichkolwiek wypłat. Dla przyznania t. zw. pomocy państwowej w myśl ustawy sejmowej z 19. lipca 1919 stworzono jedynie powiatowe biura odbudowy i okręgowe dyrekcje; uruchomiono nadto w powiatkach komisje zapomogowe, które w myśl instrukcji do ustawy miały uchwalać dla poszkodowanych pomoc państwową w materiale budowlanym i w gotówce do wysokości 20.000 mp. W tych 20.000 mp. maksymalna pomoc państwowa dla gospodarstw całkiem zniszczonych może wynosić 18.000 mp. w materiałach liczonych wedle cen z r. 1919, zaś 2.000 mp. w gotówce mogły komisje zapomogowe przyznawać na sprawienie urządzeń domowych. — Tyle wynika z brzmienia ustawy i interpretacji rozporządzeń. Nie mniej uważamy za słuszne dążenia tych komitetów, któreby pomoc państwową dla poszkodowanych chciały rozciągnąć i na szerszy zakres niż to określili ustawy.

— **Lewica moskalofilska rozbija jedność partji staroruskiej.** Dnia 15. bm. odbył się we Lwowie w sali Domu Narodnego zjazd partji staroruskiej, na który przybyło około 1.500 delegatów z Małopolski wschodniej. Na zjeździe przeważały żywioły ukraińsko-mosko-bolszewickie, tak, że przedstawiciele prawicy staroruskiej (sprzyjającej Polakom) dra Liskowackiego nie dopuszczono do głosu. Zjazdowi przewodniczył adwokat drohobycki dr. Winnicki. Referaty wygłosił: dr. Głuszkiewicz, Stefanowicz, który ostro atakował rząd i naród polski. Podczas przemówienia dra Pryslupskiego, który wystąpił przeciw parcelacji ziemi przez „okupantów polskich” funkcjonariusz policji rozwiązał zebranie. We środę wieczór odbyło się zebranie prawicy staroruskiej, na którym poddano surowej krytyce stanowisko lewicy staroruskiej, jej tendencje bolszewickie i współpracę polityczną z Ukraińcami.

— **Teatr Mały z powodu rekonstrukcji światła elektrycznego zamknięty będzie przez jeden dzień tj. w poniedziałek.** — We wtorek dany będzie dramat Rittnera „W małym domku” z Ordon-Sosnowska.

— **Ostatni raz „Kobieta bez skazy” pójdzie w niedzielę wieczorem w Teatrze Wielkim.**

— **Polskie Towarzystwo emerytów państw., wdów i sierót.** Przy ukonstytuowaniu nowego wydziału wybrano prezesem Towarzystwa J. B. Cholodeckiego, zastępcami J. Kiliana, E. Dültza i T. Koerbera, sekretarką L. Wangową, zastępczy-

nię J. Wołankową, skarbnikiem J. Orlińskiego, zastępcą M. Bednarskiego. — **Biuro,** ul. Pańska 11, I. p. otwarte co poniedziałku od 5 do 6.

— **Kurs dramatyczny dla kierowników teatrów ludowych** urządzi Lwowski Związek Teatrów i Chórów włościańskich w Krośnie od 10. do 22. lipca br. Na kurs przyjęci zostaną przede wszystkim pracownicy oświatowi powiatów: krośnieńskiego, jasielskiego, brzozowskiego i sanockiego. Uczestnicy otrzymają bezpłatnie pomieszczenie (poduszka, koc i prześcieradło należy przywieść ze sobą). Wykłady odbywać się będą codziennie od 8 do 2 godziny. Zgłoszenia pisemne przysyłać należy do Delegatury Związków Teatrów i chórów włościańskich w Krośnie (gmach rady powiatowej) do 5. lipca br., która udzieli również bliższych informacji.

— **Zwrot mienia zagrabionego i wywiezionego do Rosji.** Przypominamy interesowanym, że min. spraw wewn. przedłużyło ponownie termin składania deklaracji w sprawie mienia wywiezionego do Rosji lub Ukrainy. Ze względu na doniosłe znaczenie tej sprawy i ze względu, że tylko w ten sposób można odzyskać wywiezione mienie interesowani powinni składać swe deklaracje jak najrychlej i jak najliczniej do jednej z instytucji w poprzednich ogłoszeniach wyznaczonej lub w biurze rejestracji szkód wojennych w ratuszu III. piętro, drzwi nr. 119., gdzie też można nabyć potrzebne formularze (po 15 i 10 mk.) oraz otrzymać szczegółowe informacje.

— **Żona, teściowa i kochanek mordercami.** We wsi Piaski zamordowano w sposób bestjałski rolnika Hnata Krawczuka, który żył w ciągłej niezgodzie ze swoją żoną Katarzyną, a niezgodę tę podniecała stale jego teściowa, Tacja Goweniko. Hnat Krawczuk był biednym, gdy „przystał” do Katarzyny i jej dobytku, a że był nieporadny, żona i teściowa prześladowały go, wypędzały z domu, a często i pobijały. Tułał się biedak, w rezultacie powracał jednak pod strzechę żony, aby dalej cierpieć. Katarzyna, kobieta licząca dziś 40 lat, znalazła sobie kochanka 24-letniego rolnika, imienia męża Wasyla Krawczuka. Po zamordowaniu męża Krawczukowej, podejrzenie padło odrazu na żonę, jej kochankę i teściowę. W śledztwie wstępem, a następnie w sądzie przyznał się kochanek do morderstwa i z najdrobniejszymi szczegółami opowiadał o mordzie. Katarzyna ze swoją matką, teściową zamordowanego, nakłaniały Wasyla natarczyć się do popełnienia zbrodni, przedstawiając, że nikt się o tem nie dowie, a w dodatku obiecywały mu za morderstwo prezent w postaci loszaka. Uległ nareszcie Wasyl namowom kochanki i jej matki. Według ich planu zapukał on w nocy do okna ich chaty, a gdy wyszedł Hnat Krawczuk powiedział mu, że do piwnicy zakradli się złodzieje. Obaj szli więc do piwnicy. Nagle Wasyl chwycił go za gardło, powalił na ziemię i począł dusić, przyczem wtknął mu kulak do ust, aby nie mógł krzyknąć. W tej chwili przyszła mu Katarzyna z pomocą. Ostrze noża wepchnęła mężowi powyżej jamy brzusznej, potem w brzuch i tak szarpnęła, że wnętrzności wyszły na wierzch. Potem jeszcze raz ugodziła ostrzem w twarz, a wreszcie przecięła nieszczęśliwemu żyły u ręki. Trupa zaniesiono do sieni izby i ułożono obrone, mianowicie, że bandyci zapukali w nocy do okna, a gdy Hnat wyszedł, zamordowali go.

Po tych zeznaniach, gdy sędzia Witoszyński w lwowskim sądzie skonfrontował Wasyla z Katarzyną, ta ostatnia spojrzała na niego i powiedziała po rusku: „Bój się Boga, co ty mówisz, ja na ciebie nic nie mówię” — odwołał swoje poprzednie zeznania.

Wczoraj rozpoczęła się przed sądem przysięgłych rozprawa. Wasyl Krawczuk i Katarzyna Krawczukowa oskarżeni zostali o zbrodnię morderstwa, Tacja Goweniko o współwzięcie przez namawianie do zbrodni. Wasyl Krawczuk zmienił zupełnie zeznanie, biorąc na siebie winę, ale z zastrzeżeniem, że działał w koniecznej obronie. Mianowicie twierdzi, że poszedł do stodoły Krawczuków w nocy kraść zboże, a gdy wychodził z workiem pszenicy na plecach zaszedł mu drogę sp. Krawczuk. Zaczęło się szamotanie. Sp. Krawczuk powalił go na ziemię i począł dusić. Wówczas jedną ręką dobył z kieszeni noża i począł się bronić. Obie oskarżone wyparły się winy. Ponieważ obrona zakwestjonowała poczynałość oskarżonego Wasyla Krawczuka i postawiła wniosek o oddanie

go psychiatrom do zbadania, a trybunał do wniosku się przychylił, przeto rozprawę odroczone.

— **Dwa zamachy samobójcze.** Wyrzucona wolą magistratu na bruk nieomal An. D. z mieszkania przy ul. Krakowskiej l. 15, usiłowała popełnić samobójstwo przez utrucie. Wezwany lekarz Pog. rat. kazał ją odwieźć do szpitala. Zajmowane przez denatkę mieszkanie przeznaczył magistrat dla pp. Iskrów. Oto drastyczny przykład niedzy mieszkaniowej, organizm lokatora wyczerpany przeciwnościami dnia powszedniego, a może nawet złą wolą pewnych jednostek, traci na spistości i dostrzega oswobodzenie się w... śmierci przedwczesnej. — Z II piętra domu przy ul. Janowskiej l. 41 skoczył w zamiarze samobójczym F. P., lat 60, b. właściciel kina, ciężko porażonego odwozila karetka Pog. ratmk. do szpitala.

— **Tajemnicze zniknięcie.** Z domu ciotki przy ul. Zielonej l. 50 wyszła dnia 12. bm. 17-letnia J. B. i dotychczas nie wróciła. Powód ucieczki nieznan.

— **Dr. Tadeusz Kasprzycki,** dentysta przyjmuje w czasie przedwakacyinym: tylko do 1. lipca.

Z całej Polski.

— **Warszawski teatr „Reduta”,** bez przesady najlepszy dziś w Polsce, zagrożony jest zamknięciem z powodu kilkunastomilionowego deficytu. We wczorajszym „Robotniku” p. Zygmunt Kisielewski pomieszcza gorący apel, ze wszechmiar uzasadniony i zasługujący na poparcie, a domagający się, by rząd pośpieszył z pomocą i by ważna, jedna z nielicznych w Polsce, placówka prawdziwej, twórczej pracy teatralnej, została utrzymana.

— **Zjazd duchowieństwa wyższego Rzpłtel** w Częstochowie pod przewodnictwem ks. kardynała Dalbora rozpoczyna swe obrady 20. bm. Przedmiotem obrad będzie sprawa stanu moralnego wiernych w poszczególnych diecezjach.

(AW.)

— **Zjazd akad. art. w Wilnie.** 15. bm. odbyło się w sali Śniadeckich otwarcie pierwszego ogólnopolskiego zjazdu organizacji młodzieży wyższych uczelni artystycznych. Na zjazd przybyli delegaci wszystkich wyższych szkół akademickich w Polsce.

— **Strajk listonoszów w Wilnie.** (Tel. wł.) (W.) Rozpoczął się w Wilnie „włoski” strajk listonoszy, czyli t. zw. tu „listowych”. Listonosze nie biorą do roznoszenia poczty pieniężnej, tme przesyłki doręczają. Strajk ma powód w olbrzymim przeciążeniu pracą. Na całe Wilno (150.000 miesz.) jest tylko 25(!) listonoszy! którzy od 6 rano rozpoczynają pracę, jednak podjąć zadaniu nie mogą. Drugie curiosum, to zaledwo 6 skrzynek listowych również na całe miasto.

— **Podpalacze.** Mszcząc się za niedotrzymane przyrzeczenia matrymonialne podpałła Maria Czernobejowa chatę Iwana Iwanickiego w Pankowie pow. Rawa Ruska. — Również w pow. Rawa Ruska, we Wzerechatej podpałł w nocy Oleksa Batuch dom mieszkalny Mordki Federa. Dom spałł się. Szkoda wynosi 1.510.000 mk. Podpalacza aresztowano.

— **Śmierć przed stołem desek.** Na rampie załadowczej w Przemyślu przy ul. Marjackiej złożono niedawno kilka wagonów desek w wysoki stos. Onegdaj wieczorem stos runął i zakrył przechodzące obok rampy osoby. Wszczęto natychmiast akcję ratunkową, w rezultacie której wydobyto zmiażdżone zwłoki Wład. Józkowa (lat 10) i Ludwika Furmańskiego l. 12. Ciężko rannym jest Wawrzyniec Józków (lat 52). Przyczyną zawalenia się stosu było nieumiejętne jego założenie.

— **Zamordowanie teścia.** Dnia 3. bm. Stanisław Wysoczański ze swoim zięciem Michałem Jaroszczakiem w czasie drogi ze Sotny do Bóbrki pod Liskiem, na samotnej ścieżce nad strumym brzegiem Sanu, wpadli w kłótnię na tle spraw posagu. Po ostrej rozmowie Jaroszczak z tytu uderzył teścia kamieniem tak, iż tenże skutkiem załamania czaszki padł na miejscu trupem. Po dokonatym czynie Jaroszczak Michał stracił trupa w krzaki, a sam udał się spokojnie do domu. Celem lepszego zatarcia śladów sprawca następnego dnia ukrył trupa jeszcze dalej w krzakach, przyczem zabrał z ubrania zabitego 18.000 mk., a wróciwszy do domu rozbił jeszcze Juferek teścia i zabrał z niego kwotę 24.000 mk. Ponieważ

sprawca w dalszym ciągu nie miał pewności, iż zwłoki są dobrze ukryte, przeto jeszcze w nocy z dnia 7. na 8. bm. zwłoki zatopił w Sanie. Policja państwowa wnet odkryła sprawcę, który przyznał się i trupa ofiary miesznasek rodzinnych wskazał.

— **Morderstwo rabunkowe w Baligródzie.** Jan Trubilewicz z Baligrodu i Bazyl Kapyrka z Bystrego (pow. Lisko) 8. bm. wywabili restauratora baligrodzkiego Herscha Singera pod pozorem taniego kupna dolarów na stare okopy wojenne i tam go uśmiercili, zabrawszy mu przygotowaną kwotę pół miliona marek, a zwłoki w gębi lasu ukryli, zakryli dokładnie gałęziami i zatarli wszelkie ślady krwi. Na doniesienie o zniknięciu Singera policja państw. pow. Lisko wszczęła poszukiwania i wykryła sprawców oraz znalazła zwłoki denata. Bazyl Kapyrka i Jan Trubilewicz z całym materiałem dowodowym zostali odstawiemi do sądu okręg. w Sanoku, gdzie sąd doraźny wynierzy im karę.

Zebrania, odczyty i widowiska.

— **Abrahamcyzy!** uczestnicy bitwy pod Zawórzem 17. sierpnia 1920 r. „Zebranie” odbędzie się 17. bm. (w sobotę) o godz. 6 (18) wiecz. w sali Sokola Macierzy. Jawcie się wszyscy — w sprawie otrzymania „Wniosków” na odznaczenie. Za komitet wykonawczy sekretarz Dyonizy Walawski.

— **Produkcja ochronki im. Piłsudskiego.** D. 19. bm. o g. 6 popoł. w sali Strzelnicy (ul. Kurkowa) odbędzie się roczna produkcja Ochronki im. J. Piłsudskiego, odegrana będzie z powodu roku jubileuszowego Marii Konopnickiej „Historja o Krasnoludkach i Maryni sierotce”. Niewątpliwie produkcja Ochronki ściągnie licznych gości. Wstęp po 300, 200 i 100 mk.

— **Miła zabawa.** Staraniem Akad. Koła Przyjaciół Pomorza odbędzie się Wieczór taneczny „Wesołków”, w salach Strzelnicy miejskiej, w niedzielę d. 18. bm. Początek o godz. 9 wiecz. Dochód na cele kulturalno-oświatowe na Pomorzu.

— **Lwowskie Towarzystwo higieniczne.** W niedzielę 18. bm. o g. pół do 12 w sali kinoteatru „Chimera” (ul. Akademicka 8.) odczyt popularny dra J. Opieńskiego z licznymi pokazami pt. „Alkohol a gruźlica”. Bilety wstępu przy kasie kinoteatru.

Kurier ekonomiczny.

Lwów, 16 czerwca

+ **Z giełdy pieniężnej.** W papierach dywidendowych obroty po cenach słabszych, aniżeli w dniach poprzednich, tylko Ojkosy zwykowały i doszły do 7.625, oraz Parowozy poprawiły się na 1.275. Targ akcji bankowych i papierów lokacyjnych zupełnie zaniedbany. W walutach i dewizach usposobienie rezerwowane, na ogół kursa niższe, w szczególności podrożały Berlin i Praga — natomiast Wiedeń słabszy — kurs końcowy 26 1/2.

+ **Giełda zbożowa.** Popyt za żytem i owsem przy bardzo słabej podaży. Transakcje w życie, owsie i mące po cenach wyższych. Wielkie za-

W PĘTACH HYPNOZY

NADEŚLANE.

11-ga i ostatnia część wspaniałego obrazu Giganti. Słynny atleta MACISTES w gł. roli dziś Kino CHIMERA.

Komunikaty.

Bursa Grunwaldzka T. S. L. we Lwowie, ul. Królewska 3. przyjmie na rok 1922/23 nowych wychowanków, uczniów następujących szkół: Gimnazja I, VII, X, Szkoła powszechna kl. 5—7 im. Staszica, Akademia Handlowa, Szkoła Handlowa T. S. H., Szkoła przemysłowa. Podania opatrzone metryką, świadectwem ubóstwa, ostatniemi świadectwem szkolnem wnieść należy do Zarządu najdalej do 30. czerwca 1922. Wysokość opłaty około 15.000 mk. miesięcznie. **Lukas mp.** przewodniczący, **Saloni mp.** dyrektor.

ZASILEK.

Uboga sierota, bez ojca i matki, Polka, religijna rzym.-kat., w wieku 9 do 24 lat, uczennica jakiegokolwiek szkoły prywatnej lub publicznej we Lwowie, może do końca lipca br. ubiegać się o jednorazowy zasiłek fundacji Barczewskiego 2.000 mk. Bliższe warunki na tablicy ogłoszeń w Wydziale Samorządowym (Gmach posejmowy).

Tymczasowy Wydział Samorządowy.

Zbrodnie Puzappowców przed sądem.

CZWARTY DZIEŃ ROZPRAWY.

Wczorajsza rozprawa rozpoczęła się dalszem przesłuchiwaniem b. dyrektora Agencji handlowej Puzappu, osk. Władysława Mindowicza, odnośnie do faktu dostaw osk. Jonasa i jego spółnika osk. Seinfelda, które, jak powiada akt oskarżenia, spotęgowały istniejący chaos w gospodarce Agencji handl. Puzappu i równocześnie obu dały sposobność do popełnienia zbrodni lichwy wojennej. Osk. Mindowicz nie poczuwa się zupełnie do winy w tej zbrodni. Na zlecenie szefa Wydziału spraw aprowizacyjnych wszedł w stosunki handlowe z Jonasem najpierw, a potem z Seinfeldem, a jeżeli sprzedawało się różnym osobom rozmaite towary, przez nich dostarczone, to dlatego, że musiało się towary sprzedawać, jedne dlatego, że ulegały zepsuciu, inne zaś z powodu

spadku cen na rynku handlowym. Bank domagał się gotówki włożonej w to kupno, które nie było wcale interesem państwowym, lecz prywatnym. Zresztą Wydział spraw aprowizacyjnych wiedział o tem, co się robi. Oskarżony wydał polecenie urzędnikowi Agencji Michalikowi, aby te towary sprzedawał i nie mieszał się do tego, kto je kupował. Było to rzeczą obojętną, chodziło bowiem o ratowanie towaru przed zepsuciem i wydobycie uwięzionej w tym interesie gotówki. Szczegółowem wentylowaniem wszystkich pozycji dostawy towarów zakończyło się w południe przesłuchanie osk. Mindowicza.

Znacznie krótsze, bo niespełna dwie godziny trwając, było przesłuchanie drugiego dyrektora Agencji osk. Edwarda Nowaka, któremu zarzucono, podobnie jak Mindowiczowi skandaliczną gospodarkę w Agencji, w szczególności sprzeniewierzenie 16.800 kg. cukru, oraz zbrodnię lichwy wojennej. Do winy osk. Nowak bezwarunkowo się nie poczuwa. Oświadcza, że wszystkie protokoły wyładowania towarów, frachty kolejowe itp., które przechodziły przez jego ręce, były sporządzane i podpisywane w zupełnym porządku, nie może być odpowiedzialnym za zamiedbania innych, zresztą w kompetencji jego nie leżała kontrola. Wykazywane „manca” nie raziły go, bo zdaniem jego, nie były one tak wielkie, aby zwracały szczególniejszą uwagę. Reklamowanie tych braków w towarach nie było zadaniem dyrektora Agencji. Jeżeli wogóle zauważył w działalności funkcjonariuszów jakieś błędy, wówczas je wytykał. W sprzedaży 16.800 kg. cukru nie brał bezpośredniego udziału. Osk. Mindowicz wspominał mu, że sprzedaje wagon cukru fabryce likierów, ale równocześnie dodał, że wagon zastępczy cukru pochodzenia ukraińskiego zakupił i nawet osk. Nowak pożyczył mu na ten cel pieniądze. Nie wypiera się, że wziął od Mindowicza 5.000 mp., ale był przekonany, że kwotę tę otrzymał za to, iż Mindowicz obracał jego pieniędzmi, a nie jako połowę prowizji, udzielonej Mindowiczowi przez sprzedającego cukier Leszczyńskiego. Sprawozdania i wyjaśnienia o brakującym wagonie cukru, właśnie tym, który fabryce likierów sprzedano, podpisywał jako dyrektor dlatego, bo

potrzebowanie w mące. Tendencja zwyklowa — usposobienie rezerwowane. — Następne zebranie giełdy zbożowej w poniedziałek dnia 10. bm. o godz. 6 wieczorem.

+ **„Handel Wschodni”,** czasopismo dla handlu i przemysłu polskiego, wyszedł nr. 4. zawierający nast. treść: „Konferencja Geneńska a Rosja”, „Znaczenie komunikacyjne Lwowa w dobie obecnej i wiekach ubiegłych”. Kronika. Ogłoszenia.

+ **Sanacja finansów austriackich.** „Morgen Zeitung” donosi, że za podstawę nowego banku emisyjnego wzięto 1 frank francuski — 1.000 koron austriackich. Na pokrycie banknotów, będących w obiegu w sumie 500 miliardów koron austriackich trzeba będzie 470 milionów franków. Zapewnionych już jest 330 milionów, reszta zaś 140 milionów pokryta będzie wewnętrzna pożycz-

ką walutową. Oprócz tego trzeba będzie na sanację budżetu austriackiego 250 milionów franków, które będą uzyskane w drodze pożyczek walutowych za granicą. Rząd austriacki otrzyma 3 miesięczny termin na uporządkowanie budżetu. Statut nowego banku jest wzorowany na statucie banku austro-węgierskiego. Zawiera on będzie postanowienia niedopuszczające nadużywania kredytu przez rząd austriacki. (PAT.).

+ **Etatyzm rolniczy w Niemczech.** Minister aprowizacji Fehr stwierdził, że urodzaje tegoroczne nie zapowiadają się w Niemczech pomyślnie, szczególnie zbiory zboża mają być gorsze od zeszłorocznych. Wobec tego rząd Rzeszy musi utrzymać przymusową gospodarkę zbożową, co spotyka się z ostrym sprzeciwem rolników niemieckich. (AW.).

Kursa giełdy lwowskiej.

Z = żądają, T = tran akcje. Zresztą: płacą.

A) Akc. bank.	16 czerwca	B) Akc. przem.	16 czerwca
Akc. Związk.	700	Galicja	250000
Dyskont Lw.	1800	Gafeta	1800
Handl. Pozn.	2500	Górka	6000
Hipot. akc.	T 800	Olko	T 7625
Hipot. zemel.	420	Parowozy	T 1275
Małopolski	725	Patra	5600
Powszechny	525	Pezet	T 900
Przemysłowy	575	Pocisk	T 800
Ziemst. kred.	625	Pol. Glob.	82
		Pol. Naft.	T 1825
		Pol. Tow. H.	600
		Rakszawa	8725
		Siersza	1250
		Gór. Siersza	6000
		Tepege	5000
		Zieleniewski	500
		Zęgluga pol.	350
B) Akc. przem.			
Brow. Lwow.	15000		
Chodorów	f 405		
Karpallt	825		
Cmielów	4650		
Portland z.S.	—		

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 134	Lwów — dnia 16 czerwca 1922		Warszawa dnia 16. czerwca	Zurych dnia 16 VI	Berlin dnia 30 V.	Wiedeń dnia 16 VI.
	Gotówka	Dewizy	D e w i z y			
100 Mk. pol.	—100—	—100—	—100—	0.12—0.12	7.25	3.800
1 funt ang.	8500—19100	8500—19100	19100—19275	23.45	1396.75	75.725
100 frs franc.	3600—3800	37200—39200	37900—38300	46.17	2428.55	4489.50
100 fr szwaj.	7600—8200	76500—82500	81600—84000	100—	5982.50	5228.75
100 frc belg.	3300—3500	33500—35500	35000—35400	44.00	2598.25	1394.50
100 K czesk.	8000—8400	8000—8400	8200—8400	10.05	590.75	324.90
100 K weg.	40—500	450—500	—	—	86.65	016.87
100 K anstr.	24—28	23—27	26 00—29 00	—	3.34	100.—
100 M niem.	1325—1400	1350—1425	1350—1390	1.65	100.—	55.60
1 Dolar am.	4200—4280	4300—4280	4245—4290	5.25	314.15	169.44
100 Lir wł.	20500—22000	20500—22000	2170—2170	26.37	1602.00	844.70
100 Lei rum.	260—280	265—285	—	—	204.06	110.94
100 guld. hol.	125000—135000	155000—165000	—	204.00	12140.50	6597.50
100 K. norw.	245000—500000	245000—510000	—	92.00	571.215	2964.00
100 K. duń.	82000—85000	80000—85000	—	115.00	6668.85	323.75
100 K. szw.	70000—72500	70000—75000	—	136.00	8086.10	4328.50

UWAŻA: „P” oznacza kursa poprzednie, ostatnio notowane.

OGŁOSZENIA.

Supertostat i żużle
Thomasa

dopóki zapas starczy do
dostawy w czerwcu i lipcu

poleca

„SPOŁEM”

Związkowe Towarzystwo Handlowe
Spółka z ogr. odpow.

WE LWOWIE

ul. Trzeciego Maja 19

Oferty na żądanie wysyła się.

wierzył, iż wyjaśnienia Mindowicza w tym
względzie są prawdziwe, zresztą miał do niego
zaufanie. Podobnie, jak Mindowicz, przedstawia
osk. Nowak sprawę dostaw Jonasa i Seinfelda,
dodając przytem, że mało miał z tem styczności,
gdyż sprzedają zajmował się Michalik, otrzy-
mawszy na to specjalne polecenie.

Dziś rano przesłuchany będzie trzeci osk.
Konstanty Rabel, kontrolor magazynów Ajencji.

Nekrologja.

Dnia 12. czerwca b. r. zmarł po długich a ciężkich
cierpieniach

Putkownik Władysław Scibor-Rylski
D-ca Korpusu Kadetów w Modlinie.

Oficerowie garnizonu Modlin dla uczczenia Jego
pamięci zakupują cegiełkę Wawelską. 274

ZAPISKI.

Takie sobie bajeczki. Wybór z książki R.
Kiplinga pt. „Just so Stories”. Przełożył St. W.
Wydanie III. z 33 obrazkami. R. 1922. Wydawni-
ctwo M. Arcta — Warszawa.

Czytamy tu proste a pouczające powiastki (a
nie jak chce tłumacz bajeczki!) o 1) koczce, co sam
chadzał na przechodźce, 2) ostaruszkę kangurze,
3) o małym słoniu, 4) jak wielbłąd dostał garb,
5) jak nosorożec dostał swą skórę, 6) o piarach
na lamparcei skórze, 7) dzieje pierwszego listu.
Opowiadki te, pisane z myślą o dziećwie anglo-

saskiej, dzięki swej nadzwyczajnej plastyce w tłu-
maczeniu zjawisk życia zwierzęcego kategorjami
ludzkiemi, przemawiają również do dzieci polskich,
bogacąc zarówno fantazję, jak i serce. Przekład
piękny, ilustracje niezłe, choć temat można było
o wiele ciekawiej pod względem charakterysty-
cznym wyzyskać. I. S. P.

NADEŚLANE.

(Za rubrykę tę redakcja nie bierze odpowiedzialności).

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrze-
bie naszej Najukochańszej Wandusi i złożyli
nam dowody Swego współczucia — Bóg Wielki
zapłać! 1857 Leonowie Jaworscy.

Hotel-Pension „Bele-vue” Porteroze

Zakład polski z polską kuchnią i usługą tuż
nad wybrzeżem Adriatyku, otwarty od 1.
kwietnia do 31. października. Dla Polaków
ceny znacznie niższe. Prospekty na żądanie
nie bezpłatnie. 1759

KRONIKA SPORTOWA.

Lódź—Kraków. 15. bm. rozegrał się w Łodzi
mecz między drużyną reprezentacyjną łódzką
a krakowską, z wynikiem 3 : 1 (1 : 0) na korzyść
Łodzi.

Połaban—Lublin WKS. Wczorajsze lubelskie
zawody piłki nożnej pomiędzy czeskim Połaban
a wojskowym klubem sportowym dały wynik 8:0
(4:0) na korzyść Czechów.

TOW. BLOCK

reprezentanci Krzysztof BRUN i Syn
w Warszawie.

Oddział we Lwowie, ul. Pańska 11.
Tel. Nr. 485.

zawiadamia swą Szanowną Klejentele, że
dnia 1. czerwca 1922 otworzył warsztat
mechaniczny dla naprawy maszyn do pisa-
nia wszelkich systemów oraz wszelkich apa-
ratów, kopiarek maszyn do rachowania itp.

NAŁĘCZÓW Zakład leczniczy
cały rok otwarty
pod kierunkiem 560

Dra Mieczysława Puchalskiego

Źródło szcawiny żelazistej, radioaktywne kąpiele żelaziste
borowinowe, słoneczne i leżałnia w lecie, gazowe, iglicowo-
solne, hydroterapia i elektryzacja. Choroby wewnętrzne
nerwowe i kobiece. Chorych umysłowych, zakaźnych i
gruźlicznych Zakład nie przyjmuje. Kuchnia dietetyczna,
wygodne pokoje z całodziennym utrzymaniem dla wypoc-
zynku. Poczta telegraf i telefon. Wyjazd z Warszawy o
8.15 rano z dworca wiedeńskiego, Informacje Mokotowska
45 m. 7. od 4—6. telefon 5004, lub Dyrekcja w Nałęczowie

Preparaty Dra. Seguinand'a

Tuja płyn roślinny szybko
usuwa piegi i plamy
Maski odmładzające, usuwają zmarszczki,
siatki, poduszki pod oczami.
Tryumf leczy czerwonosć nosa.

Żądać w składach aptecznych i perfumerjach.
Reprezentant KLIMECKI, Warszawa Niecała 5. tel. 33-74. Poszukiwani przedstawiciele-

Rada szkolna powiatowa w Nadwórnej
ogłasza
konkurs
na posadę sekretarza

z poborami zależnie od przydatności
służbowej X lub X. stopnia służbowego.

Wymagane wykształcenie ogólne przy-
najmniej w zakresie czteru niższych klas
szkoły średniej i odpowiednia praktyka
biurowa. — Posada do objęcia natychmiast.
Podania należyte udokumentowane wnieść
do końca czerwca br. 1855

UDOSKONALONE
MASZYNY

do wyrobu
DACHÓWKI CEMENTOWEJ,
PUSTAKÓW BETONOWYCH,
cembrowiny studziennej, rur
— stępów i in. —

poleca
FABRYKA MASZYN
WARSZAWA
Ordynacka 7.
Tel. 28-95.

RZEWUSKI i Ska

Źródło poważnych zysków dla przedsiębiorczych jednostek.

Majątki ziemskie!

Kto chce tanio i solidnie nabyć majątek ziemski
jak folwark, młyn wodny, parowy, mniejsze i
większe gospodarstwa jak również wszelkiego
rodzaju przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe
niech się uda do biura pośrednictwa Jan
Szaak Wąbrzeźno ul. Chełmińska 28. Pomorze.

ŁÓŻKA:
DZIECIENNE

ZADANE
CENNIKÓW

ANTONI HAŁSKI
LWÓW
SOBIESKIEGO 1.3.

TURBINY!

wodne s. FRANCISKA, wałce, porłaki, ka-
mienio młyńskie, transmisje, pasy,
motory, oraz wszelkie inne maszyny poleca:
„PILOT”, Lwów, ul. Batorze 4.

STABOPOLSKIE NAZWISKO
Dokumenty od 1480 roku
Staruszka, wdowa bezdzietna przyjmie na swoje nazwisko
człowieka zamożnego na prawach adopcacji. Oferty szcze-
gółowe poważnych reflektantów: „Okaziełowi paszportu
zakupacyjnego za Nr. 37476” do Tow. Akc. „Reklama
Polska”, Warszawa, Jasna 10. 2752

OBUWIA sprzedaż hurtowa,
DAMSKIE, DZIECI-
NE, skórzane i płócienne w dużym wyborze.
Warszawa, Wolska 26-8 2722

Panna do ekspedycji

zostanie zaraz przyjęta
Wiadomość w adm. „Kurjera Lwow.”

Notatki szkolne Stanisław ABL

Lwów, Legionów 11. Filia: Sykstuska 3.

PLUG PAROWY

w dobrym stanie okazynie do sprzedania
„PILOT” Spółka z ogr. poręką
Lwów ul. Batorego 4. 1782

?! NIE MOŻNA TANIEJ?!

TYLKO ZA
Mk. 4,500
ZEGAREK

S. „Ancre” patent
(nie cyl ndr.) wysyłana za
załżeniem pocztowym
po otrzymaniu zamówie-
nia (bez zaliczki). Ele-
gancki i mocny, kieszkowy, odkryty, męski

plaski zegarek syst. „Chronometr” z czar-
nej angielskiej stali, chód dzwiczny, na ka-
mieniacz „Remontoir”. Specjalne urządzenie
zabezpiecza sprężynę od uszkodzenia. Cena
niebawala, na krótki czas **tylko Mk. 4,000,**
2 szt. mk. 8,500, 3 szt. mk. 12,000.

Zegarki „**BŁYSKAWICA**” z samoświecą-
cymi w nocy
cyferblatem pokazującym dokładny czas w ciemności.
Eleganckie modne szwajcarskie niktowe zegarki dla
Panów i Pań na rękę ze skózanymi pasekami, najnow-
szych fasonów, chód dzwiczny, na kamieniach. Cena
tylko na krótki czas inp. 7500, 2 szt. inp. 14500, 3 szt.
m.p. 21,000 — Zegarki wysyłane wyregulowane do
minuty z gwarancją z: dobry chód na 6 lat. Koszta
przesyłki i opakowania na rachunek kupującego.
Za nowienia adresować: Przedstaw. aważk. zegarków

JÓZEF JAKUBOWICZ

WARSZAWA, SIENNA 27. d. w.

UWAGA: Kupujący nie nie ryzykuje, jeśli się towar
nie spodoba przyjmując z powrotem i zwracając pieni-
dzo. Zegarki nasze nagrodzone zostały 4-ma złotymi
medalami na różnych wspaniałych wystawach
Mnóstwo listów dziękczynnych otrzymujemy, lecz z po-
wodu braku miejsca podajemy tylko niektóre z nich:

- 1) Wielmożny Panie Jakubowicz w Warszawie. Zawiadamiam WP, że zegarek genewski otrzymałem, opłaciłem na pocztę, bardzo jestem zadowolony i bardzo Panu dziękuję za życzliwe wysłanie. Pozostaje z poważaniem Władysław Kosłowski, m. Grajewo.
- 2) WP. Zegarek odebrałem, za który serdecznie dziękuję, J. Błaszowski, m. Hrubieszów, z Lubelska.
- 3) Sz. Panie! Posyłki odebrałem, za które uprzejmie dziękuję. Postaram się zarekomendować swoim znajomym, z szacunkiem A Dobrowolski, m. Kazimierz, ziem. Kielecka.
- 4) Sz. Panie! Dziękuję Sz. P. za wysłanie mi zegarek i uprzejmie proszę wyśłać mi zegarek „Chronometr” lepszego gatunku na 15 kamieni, jak poprzedniej za załżeniem pocztowym. M. Jędrzejów, ziemia Kielecka, Mieczysław Brokowski.
- 5) Szan. Panie! Bardzo dziękuję za wysłanie mi 4 zegarków. Jestem bardzo zadowolony, są niedrogo i prawdziwie pokazują godziny. D. Nowik, Rudniki.
- 6) Szan. Panie! Przystane przez firmę zegarki „Chronometr” okazały się podług zaślżadzenia rzeczoznawców warte o wiele więcej niż zapłaciłem przytem okazały się odpowiednio do rodzaju moim uczniom jako nagrody, a zatem proszę firmę o niezwłoczne wysłanie jeszcze 5 sztuk takich zegarków. Ks. Andrzej Bwdekim, m. Stanisławów. 402
- 7) W. Pan Jakubowicz. Zawiadamiam Wpna, że zegarek opłaciłem na pocztę i bardzo jestem zadowolony, bardzo dziękuję za życzliwe wysłanie i pozostaje z poważaniem, Jan Piłchowski, m. Radziejew, ziem. Warszawska
- 8) Sz. Panie! Zegarek otrzymałem, za który bardzo dziękuję. Ignacy Krzyżanowski, m. Nemerzi.

MARZENIE HALUSI

(perfumy o intensywnym zapachu)

zastąpi

bukiet najwenniejszych kwiatów

wyrób

689

Fabryki perfum Z. Sekułowicz Poznań.

Do nabycia we wszystkich drogerjach i aptekach.

Wyłączna sprzedaż na Małopolskę u firmy
R. Śladowski i Ska, Lwów, ul. Mikołaja 19.

Uciecia staje się pra-
nie gdy pierze się

„PARSIL”em

Żądajcie wobec tego
wszędzie

„PARSIL”

Mydlany proszek ten
nie niszczy białizny,
nadaje jej śnieżnej
białości i pomimo to
jest najtańszy.

Hurtownie do nabycia
w firmie
„HANDLOWIEC”
Dom Handlowy Lwów,
Kempiana 9.

BYDGOSKA WYTWORNIA CHEMICZNA

BYDGOSZCZ

BIURO: DWORCOWA 66

TELEFON 955

ADR. TELEGR. BEWUCC

Skrzynka pocztowa 59. Zakłady fabryczne Sieradzka 4. Telef. 1010.

Kupno i sprzedaż.

**Młynskie kamienie, ma-
szyny, turbiny transmisje
pasy motory ropne, lokomo-
bide, gątry po cenach konku-
rencyjnych poleca: „Pilot”
Lwów Batorego 4. 1869**

**Switka kangurowa z koł-
nierzem bobrowym z
czapką Nutria do sprzedania.
Kurowski Skarbkowska 5. 1852**

**Fortepian Bösendorfera,
piano, fiszarmonium
znakomite, sprzedam. Pań-
ska 21, Hanak. 1859**

**para dzików 10-cio tygo-
dniowych, w tem 9 tygo-
dni domowego utrzymania.
Blizsza wiadomość Siewierski
Jasień p. Perehińsko. 1852**

**W Poznaniu i prowincji
mamy wiele kamienie
z wolnem zaraz mieszkani-
mi, gospodarstw rolnych, mły-
nów tartaków, fabryk. Ceny
bardzo niskie, od 4 milionów.
Kasa Pomoc Poznań, Długa
14. 674**

II. TARGI WSCHODNIE

we Lwowie od 5/IX—15/IX. 1922 roku.

Termin zgłoszeń dla wystawców
upływa 30 czerwca 1922 r.

Zgłoszenia przyjmują:
Biuro „Targów Wschodnich” we Lwowie,
ZASTĘPSTWA:

Biuro podróży „Orbis” wszystkie oddz.

w Warszawie: Polski Zw. Hand-
Przem., Szpitalna 1 m. 8. — „Waw”
Złota 5. — Stow. Kup. Polskich, Szkol-
na 10. — „Komspol” Krak.-Przedm.
16/18.

w Krakowie: Przemysł ludowy
Pl. św. Ducha. „Praca”, Karmelicka 16.

w Łodzi: Bracia Szczecińscy, Prze-
jazd 15.

w Sosnowcu: Red. Maciejowski
Józef, Kołtąja 3. — Biuro Ubez.
Kasztalski J., Prosta 10.

w Wilnie: „Komspol” Jagieloń-
ska 8. — Wileńskie T-wo, Wileńska 24.

w Poznaniu: „Reklama Polska”,
Marcinkowskiego 6. — Związek Ku-
pców. 273

w Białymstoku: Inż. Silliger wł. firmy
Papyrus Strzeżnicza 25. — Adolf Brüll
i Synowie.

w Gdańsku: R. Francke Red.
Hundegasse 28. — Bałtyk Dom Handl.
Altsgraben 96-97. — Nordisch. Trans-
port Gez. nebst, Stadtgraben 8.

w Bydgoszczy: „Reklama Pol-
ska”, Gdańska 164. — Zw. Tow.
Kup. Dr. Wilmarski Zduny 48.

w Białymstoku: „Dohan” św.
Rocha 8.

w Lublinie: Stow. Kupców Pol-
skich Powiatowa 1.

w Częstochowie: „Komspol”.
w Katowicach: Kleczyński Jan
Hotel Monopol.

w Równiu: „Wawel” Szosowa 68.

Posady i prace.

**Biuro Niemczynow-
skiej, Lwów, plac
Akademicki 3,** poleca
wszelkie siły naukowe elskie,
bony, freoblanki, Francuski,
Ni mki, kucznicze, gospody-
nie, kucharzy, kucharki, ofi-
cjalistów gospodarczych,
wszelka służba. 1848

Różne.

„Gazeta Krawiecka”
zawiera naukę kroju, opisy
mód, cenniki ustawy o ucze-
niach, patentach i wszelkie
wiadomości fachowe, prenu-
merata półrocznie 600 Mp.
Redakcja Kraków M kołajska
13. 1853